

Høringssvar tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) 2026

Fra: Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, Greenpeace og WWF Verdens naturfond

TFO-ordningen var opprinnelig ment for å legge til rette for mer leting og utbygging i modne deler av sokkelen, i tilknytning til eksisterende infrastruktur. I tillegg vektlegger regjeringen at utlysning av nye områder gjennom TFO legger til rette for verdiskaping og skaper positive ringvirkninger på fastlandet og i industrien. Undertegnede organisasjoner mener at utlysningen av TFO for 2026 dessverre vil fungere som en bremsekloss for fremtidig verdiskapning og omstilling av leverandørindustrien til fornybare prosjekter, samtidig som det på sikt vil være overflødig i Europas energimiks. Forbrenning av fossile energikilder som kull, olje og gass er den største årsaken til den globale klimakrisen. Fortsatt utdeling av lisenser for leting og utvinning av olje og gass vil hindre norsk omstilling til et lavutslippssamfunn. Utdelinger av lisenser er direkte motstridende med internasjonale anbefalinger og statlige miljøfaglige råd.

Våre hovedinnspill

- Avlyse utlysning av TFO for 2026
- Avskaffe TFO ordningen og ordinære konsesjonsrunder permanent
- Ikke forlenge eller fornye aktive utvinningstillatelser på norsk sokkel

Sekundært ber vi om at utvalgte blokker må fjernes fra TFO-utdelingen 2026 av hensyn til verdifull og sårbar natur.

Flere av blokkene foreslått i TFO 2026 ligger delvis eller helt innenfor områder som er definert som særlig verdifulle og sårbare områder (SVO) i de helhetlige forvaltningsplanene for norske havområder. For å sikre beskyttelse av vår mest verdifulle og sårbare natur, samt ivareta avgjørende økosystem og grunnlaget for norske fiskerier, mener de undertegnede organisasjonene at det er helt avgjørende at det ikke deles ut nye lisenser innenfor SVO-er før disse er utredet med tanke på marint vern. Det skal heller ikke igangsettes annen form for ny aktivitet i områder definert som SVOer før en slik utredning er gjennomført. Det marine vernet for omtalte SVOer må følge de vitenskapelige anbefalingene som blir foreslått for de spesifikke områdene, slik at verneformålet blir oppnådd.

Den 13. februar 2026 ble flere nye områder vedtatt som marine verneområder. Foreslått utvidelse av TFO overlapper ikke med noen av disse, men er i enkelte tilfeller svært nære. Det nye marine verneområdet Krossfjorden ligger på det nærmeste 9 kilometer fra de foreslåtte

utvidelsene i kvadrantene 32 og 27. Vi ber om at de nærmeste blokkene 27/2, og 32/8, 10 tas ut av foreslått utvidelse.

I tillegg er blokkene 7426/10, 11 og 12 innenfor iskanten definert ved 0,5 prosent isfrekvens. Dette er ikke innenfor SVO Iskantsonen, til tross for naturvitenskapelige råd. Vi ber om at disse tre blokkene ikke innlemmes i TFO, i det minste til prosessen med neste forvaltningsplan er ferdig.

Klimakonsekvensene av norsk olje- og gassproduksjon

2025 ble det varmeste året som noen gang er målt i Norge. Copernicus Climate Change Service rapporterer at 2023-2025 er den første treårs-perioden der globale temperaturer overstiger 1,5 grader over før-industrielt nivå.¹ Konsekvensene viste seg i form av ekstremvær med kraftige stormer og flom til hetebølger, tørke og skogbranner. Rapporten Klima i Norge (2025) gir kunnskapsgrunnlag om observert klimautvikling, klimamodeller og framskrivning. Klimaendringene vil ha store konsekvenser for sektorer som landbruk, fiskeri, helse og nasjonal infrastruktur.² Blant konsekvensene er kraftig oppvarming av havet, lavere sjøiskonsentrasjon og reduksjon av habitat for nøkkelarter. FNs klimapanel advarer i sin sjette hovedrapport om at verden er på vei mot 3,2-graders oppvarming innen 2100 dersom ikke klimapolitikken skjerpes.³

Utslipp fra eksisterende fossil infrastruktur alene vil være tilstrekkelige til å overskride 1,5-gradersmålet, og utslipp fra planlagt ny utvinning av fossil energi vil føre verden godt over 2 graders oppvarming. Verdens oljeproduserende land planlegger å produsere kull, olje og gass som overstiger 1,5-gradersmålet med 120 prosent.⁴ Det er med andre ord ikke rom for videre leting etter norsk olje og gass dersom verden skal nå sine klimamål.

Det regjeringsoppnevnte Klimautvalget 2050 har gitt detaljerte anbefalinger om hva som må gjøres for at Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050, slik vi er forpliktet til gjennom klimaloven. Utvalget anbefaler at aktiviteten på norsk sokkel må reduseres ut over den naturlige strukturelle nedgangen for å unngå at sektoren legger beslag på knappe ressurser som kraft og kompetanse, og dermed vanskeliggjør omstillingen til et lavutslippssamfunn.⁵ Dette er særlig viktig i en tid preget av usikkerhet rundt energi.

Klimautvalget anbefaler å lage en nedtrappingsplan for norsk sokkel for å sikre at Norge når målet om 90-95 prosent utslippskutt innen 2050. I budsjettenigheten for 2026 er regjeringen forpliktet til å sette ned en offentlig omstillingskommisjon, som skal levere en rapport for

¹ [Copernicus, 14.01.2026.](#)

² [Norsk klimaservicesenter, 2025. Klima i Norge.](#)

³ [IPCC, 2023. AR6 Synthesis Report. Climate Change 2023.](#)

⁴ [SEI, Climate Analytics, and IISD \(2025\). The Production Gap Report 2025.](#)

⁵ [NOU 2023: 25: Omstilling til lavutslipp - veivalg for klimapolitikken mot 2050.](#)

Stortinget i løpet av våren 2027. Omstillingskommisjonen skal “vurdere ulike scenarier og tiltak for å bedre norsk økonomisk omstillingsevne, verdiskaping, næringsutvikling og konkurransekraft, hvor norsk sokkel går inn i en ny fase med avtakende olje- og gassproduksjon og en økende fornybarandel i Europa på bekostning av fossil energibruk”. Undertegnede organisasjoner mener det ikke bør deles ut nye lisenser på norsk sokkel før kommisjonens anbefalinger er handlet av Stortinget, for å unngå ulønnsomme investeringer eller utbygging som forhindrer Norge i å levere på klimamål mot 2050. TFO 2026 bør derfor avlyses, og det bør ikke igangsettes nye konsesjonsprosesser frem til regjeringen har kommet med troverdige veikart for hvordan vi skal gjennomføre omstillingen til et lavutslippssamfunn.

I tillegg anbefaler klimautvalget “Permanent stopp i letevirksomhet uten direkte tilknytning til eksisterende infrastruktur”. Foreslåtte blokker øst i Barentshavet ligger på det meste 380 kilometer unna nærmeste eksisterende infrastruktur. Forslagene til å utvide TFO med 70 blokker er direkte i strid med denne anbefalingen.

Usikker fremtid for norsk olje og gass

Energidepartementet begrunner utdelingen av nye utvinningslisenser innenfor TFO med Norges posisjon som en stabil energileverandør til Europa. Det er derimot usikkert om letevirksomhet i nye områder blir lønnsomt eller nødvendig i Europas fremtidige energimiks. Flere miljøer og institusjoner, som Finansdepartementet, Rystad Energy og IEA, anslår at oljeprisen vil synke framover mot 2040 (IEA WEO 2025, 2024). Rystad Energy’s anslag for uoppdagede ressurser i Barentshavet er 91 prosent lavere enn Sökkeldirektoratets egne anslag⁶. Dette betyr det er tvilsomt om de foreslåtte områdene i Barentshavet vil være lønnsomme.

Det er videre svært usikkert om videre leting etter norsk gass vil være hensiktsmessig. Norsk gass er avhengig av europeisk etterspørsel, ettersom rundt 95 prosent av gassen vår selges til EU. Samtidig har EU-kommisjonen uttalt at de ønsker å kutte rundt 80 prosent av forbruk av fossilt brensel innen 2040. Når prosessen fra leting til produksjon tar i snitt 10-20 år på norsk sokkel, er det risiko for å binde kostnader til prosjekter som først er i produksjon etter Europas etterspørsel etter gass er blitt markant lavere i tråd med egne klimamål. Dette må tas høyde for når en foreslår å utvide leting etter norsk gass. I IEAs Net Zero Emissions Scenario er det ikke behov for nye, store olje- og gassprosjekter.⁷

EU har tidligere slått fast at de ønsker et moratorium på kull, olje og gass i Arktis. Det befestet de i Arktisstrategien fra 2021, som nå revideres. Anna-Kaisa Itkonen, talsperson for klima, energi og miljø i EU-kommisjonen, bekreftet nylig at den posisjonen ikke har endret seg (Energi og Klima, 28. januar).

⁶ <https://media.wwf.no/assets/attachments/21-myter-om-olje-og-gass.pdf>

⁷ <https://www.iea.org/reports/global-energy-and-climate-model/net-zero-emissions-by-2050-scenario-nze>

Rapporten “On Thin Ice” fra 2024 anslår også at norsk gass kan være overflødig i EU sin energimiks allerede i 2035, om EU gjennomfører sine klimamål og klimapolitikk.⁸ En trygg norsk styring av olje- og gassindustrien må innebære å ta utgangspunkt i at EU gjennomfører politikken de har uttalt at de skal gjennomføre.

TFO kan ikke utdeles i SVOer som vurderes for vern

Norge har forpliktet seg til å sikre beskyttelse av 30 prosent av havet innen 2030 gjennom Naturavtalen, og til 100 prosent bærekraftig havforvaltning innen 2025 gjennom Havpanelet. I dag er kun [4.6 prosent](#) av Norges territorialfarvann vernet, og fram til 1. januar 2026 har det ikke vært mulig å verne havnaturen på sokkelen. Med den nye havvernloven er situasjonen på sokkelen endret, og Miljødirektoratet har fått i oppdrag å komme med tilrådninger om vern i norske havområder innen utgangen av 2026, med hovedvekt på områder som ikke ble dekket i marin verneplan fra 2004. En rekke områder på sokkelen og i 200 milssonene vil være aktuelle for vern, og det er naturlig å starte utredningene i områdene som allerede er definert som særlig verdifulle og sårbare områder (SVO-er). En grunnleggende forutsetning for å kunne kalle et havområde vernet eller under andre arealmessige bevaringstiltak er at det ikke foregår industriell virksomhet der. Derfor er det særdeles viktig at det ikke deles ut letelisenser som vil introdusere industriell virksomhet og umuliggjøre vern i områdene som er viktige å få utredet med tanke på marint vern for å oppfylle globale forpliktelser om 30 prosent vern av havet innen 2030.

Norske havområder er generelt under sterkt press fra blant annet petroleumsvirksomhet, akvakultur, fiskeri og klimaendringer. I Ressursoversikten 2026 viser Havforskningsinstituttet til en halvering av biomasse (fiskebestander) i Nordsjøen, Barentshavet og Norskehavet. Klimatiske endringer, høyere temperatur og høyt fisketrykk for enkelte arter bidrar til nedgangen.⁹ Etablering av effektive verneområder er avgjørende for å sikre bærekraftige fiskebestander. Områder definert som SVO er derfor spesielt viktig å ivareta for å sikre grunnleggende økosystemfunksjoner for norske kyst- og havområder. Å drive petroleumsvirksomhet i SVO-er vil kunne være en uakseptabel belastning, og er svært problematisk med tanke på beskyttelsen disse områdene skal ha. Når regjeringens underliggende etater jobber med oppdrag om å identifisere nye kandidatområder for vern, er det særlig viktig å skjerme områdene som allerede er identifisert som sårbare og verdifulle. Det er derfor avgjørende å få utredet alle områder som er definert som SVOer for marint vern, før det eventuelt igangsettes ny aktivitet i disse - og at vernet følger de vitenskapelige anbefalingene for de enkelte områdene videre i prosessen. Hvis ikke, risikerer man at avgjørende økosystem forringes og i verste fall går tapt mens arbeidet pågår. Tillater man petroleumsvirksomhet i SVO-ene før en grundig prosess rundt marint vern er gjennomført,

⁸ [On Thin Ice: Norway's Fossil Ambitions and The EU's Green Energy Future.](#)

⁹ [Ressursoversikt 2026](#), Havforskningsinstituttet.

setter man både viktige naturverdier, Norges internasjonale forpliktelser og en helhetlig havforvaltning på spill.

Aldri før har det blitt åpnet for oljeboring så kystnært utenfor Vestlandet og Rogaland. Regjeringens forslag til utvidelser inkluderer blokker som overlapper med kystnære SVO-er.

Blokker med overlapp i SVO:

Barentshavet	
7016/4, 5, 6, 7, 8 og 9	Inkluderer områder i SVO Senja - Tromsøflaket og delvis SVO Eggakanen nord
7030/3 7031/1, 2, 5 7129/11, 12 7130/10, 11, 12 7131/8, 9, 10, 11, 12	SVO Kystsonen Finnmark
7131/2, 3 7132/1, 2, 3 7230/11, 12 7231/9, 10, 11, 12 7232/10, 11	SVO Det sentrale Barentshavet
7426/10, 11, 12	Iskantsonen målt ved 0,5% isfrekvens i april måned, 1990-2019 ¹⁰
Norskehavet	
Blokk 6307/3	Inkluderer områder i SVO Kystsonen Norskehavet Nord
Blokk 6307/7	Inkluderer områder i SVO Kystsonen Norskehavet Sør
Nordsjøen	
Blokk 36/2, 5, 8, 11	Kystsonen SVO Norskehavet sør
Blokk 18/8	Inkluderer områder i SVO Norskerenna
Blokk 11/2	Inkluderer områder i SVO Norskerenna

Som oversikten viser, overlapper de foreslåtte blokkene i TFO-utdelingen 2026 i stor grad med områder definert som SVO. I Barentshavet utvides det betydelig inn i SVO Sentrale

¹⁰ Området er per nå ikke definert som SVO, men er fortsatt svært sårbart. Det foreligger ingen faglige argumenter for å ikke definere det som SVO, og vi mener det bør behandles på samme måte i forvaltningen.

Barentshavet, og Kystsonen Finnmark. I tillegg er det mer utvidelse i det sørvestlige hjørnet av SVO Senja-Tromsøflaket. I Nordsjøen er det markant utvidelse inn i SVO Norskerenna, og utvidelser veldig nærliggende land utenfor Rogaland og Vestland. I Norskehavet utvides det inn i ukjente områder med lite boreaktivitet langt vest, samt helt opp mot Mørebankene, og nær kysten utenfor Nord-Møre og Trøndelag. Nye blokker innenfor SVO-ene Kystsonen Norskehavet og Kystsonen Norskehavet Sør. Undertegnede organisasjoner vil trekke frem kunnskapsgrunnlaget om nevnte SVO-er fra Meld. St. 21 (2023-2024) og kartlegging av sårbare arter som bambuskorall, dyphavsfauna, tobis, krill og hoppekrebs.¹¹

Konklusjon

Organisasjonene Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, Greenpeace og WWF Verdens naturfond mener det er på overtid at Norge begynner med en nedtrapping av petroleumsindustrien, for å sikre en omstilling av økonomien, følge internasjonale klimamål og vern av sårbar og verdifull natur i norske havområder. Det er skremmende at TFO-ordningen fortsetter å utvide leteområdene på norsk sokkel. Spesielt urovekkende er det også at det ikke virker som om det er tatt noe hensyn til våre særlig verdifulle og sårbare havområder i utlysningen av TFO 2026. Norge har et ansvar å ta vare på våre havområder og et internasjonalt ansvar å nå klimamålene for 2030 og 2050. En utvidelse av petroleumsindustrien inn i nye havområder er uforenelig med begge disse målene.

Vårt hovedinnspill til TFO 2026 er at den må avlyses. Subsidiært ber vi Energidepartementet om å ikke utvide TFO inn i SVO-områder.

¹¹ Meld. St. 21 (2023-2024). [Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene. Klima- og miljødepartementet.](#)